

ODPADY

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER ODBORNÉHO MĚSÍČNÍKU ODPADY

ČÍSLO 15 / 29. 9. 2010

Kelímky z Rock for People poslouží jako dlažba

Téměř 400 tisíc kelímků se podařilo vytrítit na akcích zapojených do projektu Čistý festival, kterou pořádá autorizovaná obalová společnost EKO-KOM.

Největší měrou se na tomto čísle podílel festival Rock for People, kde návštěvníci nasbírali 110 905 půllitrových kelímků. Díky tomuto výkonu se královéhradecký open-air zapsal do české knihy rekordů. Kromě plastových kelímků byli návštěvníci festivalů odměňováni různými dárky také za jiné přinesené plasty a papíry. Celkem se na zapojených festivalech podařilo vytrítit 36 tun plastu a papíru, které byly předány k dalšímu využití. Jde o obdobné množství plastu a papíru, které za celý rok vytrídí občané malého města – např. Jáchymova nebo Klimkovic u Ostravy.

„Díky našemu přístupu k třídění, zapojení do projektu Čistý festival a splnění jeho podmínek se nám podařilo získat mezinárodní cenu Greener Festival Award 2010. Tím jsme se zařadili mezi 23 evropských festivalů, které dbají na třídění odpadu a jeho další využití,“ doplnil za pořadatele Rock for People Luboš

Procházka. Všechny festivaly zapojené do projektu Čistý festival se aktivně snažily umožnit a podporovat třídění odpadu. Ve spolupráci se společností EKO-KOM například pořadatelé zajistili tříděný sběr odpadů do modrých a žlutých pytlů na papír a plasty úklidovými četami, a v mnohých případech přiměli k třídění odpadu dokonce i prodejce přímo na stáncích.

Výjimkou se stal Říp-fest, který dva dny před svým zahájením odmítl příslibem zapojení mezi Čisté festivaly. Jeho místo v seriálu čistých akcí nahradila na začátku září Žatecká Dočesná, která dbá na třídění odpadu dlouhodobě.

I přes snahu pořadatelů neumí stále část návštěvníků třídít odpad, pletou si modré a žluté pytle na papír a plasty. Někteří lidé se bohužel s odpadky ani neobtěžují dojít ke košům nebo kontejnerům.

Každopádně jedna věc byla na Čistých festivalech patrná na první pohled. Z festivalů zmizelo moře odpadků pod nohama. A to díky jednoduchému principu. Když je na zemi čisto, většina návštěvníků si nedovolí svoje odpady odhodit mimo koše.

Vláda zachová kofinancování ROP

Vláda rozhodla o tom, že opět obnoví kofinancování regionálních operačních programů ze státního rozpočtu. K jeho zastavení došlo v srpnu v rámci úsporných opatření, která se podle Nečasova kabinetu mají odehrávat i na nižších stupních státní správy. V současném programovacím období 2007 až 2013 tvoří rozpočet jednotlivých operačních programů z 85 % dotace z evropských fondů a z 15 % domácí veřejné zdroje. V polovině srpna vláda premiéra Petra Nečase přišla s návrhem, který v rámci úsporných opatření počítal se zastavením kofinancování všech sedmi regionálních operačních programů (ROP) ze státní kasy. Úmysl vlády se ale nesetkal s pochopením hejtmanů, vládní návrh se nelíbil ani Ministerstvu pro místní rozvoj, které poukázalo na závažnost rozhodnutí vlády na čerpání

peněz z fondů Evropské unie. Za změnou v rozhodnutí vlády stojí série jednání s hejtmany, které vedl hejtman Jihomoravského kraje a zároveň předseda řídicího orgánu ROP Jihovýchod Michal Hašek. „Příslušné projekty mohou být dále realizovány a žadatelé nebudou další

dny a týdny v nejistotě, kterou původní verdikt Nečasovy vlády znamenal,“ uvedl Hašek a dodal, „v době hospodářské krize tyto projekty znamenají, že podporují regionální ekonomiku, přinášejí konkrétní práci regionálním firmám a zaměstnanost. A to je to

nejdůležitější“. Hašek také potvrdil, že vláda se s hejtmany dohodla na tom, že se kofinancování ze státního rozpočtu nebude týkat krajských projektů. Zbývající prostředky budou hrazeny z rozpočtů krajů, píše se ve stanovisku Ministerstva pro místní rozvoj.

V aktuálním čísle časopisu

ODPADY

se mimo jiné dočtete:

- 4+1 priorit ministra Drobila
- Euronovela podrobně
- Předcházení vzniku odpadů
- Zařízení pro odpadové hospodářství

Ukázkový výtisk zdarma

si objednejte na adrese:

<http://ib.ihned.cz/predpl/a/nazk.php?idkamp=iHNed&tit=OD>

economia
OBSAH ROZHODUJE

Deset tisíc solárních elektráren v Česku

Počet solárních elektráren v České republice překročil 10 tisíc, jejich výstavba i v srpnu pokračovala ve vysokém tempu a vzniklo 545 nových fotovoltaických elektráren. Ke dni 1. září se celkový instalovaný výkon tuzemských elektráren na sluneční energii zvýšil na téměř 694 megawattů. Vyplývá to z informací, které na svých internetových stránkách zveřejnil Energetický regulační úřad. Celkem v ČR na začátku září stálo 10 145 solárních elektráren. Většinu z nich tvoří malé zdroje na střechách budov. Velkých solárních parků umístěných na zemi je několik set, ale výraznou měrou se podílejí na celkovém instalovaném výkonu. Instalovaný výkon solárních elektráren v ČR od začátku roku vzrostl o polovinu na 693,64 megawattu. Na začátku loňského roku činil instalovaný výkon fotovoltaických zdrojů jen 65,74 MW.

Patnáctý ročník Ceny Josefa Vavrouška

Letos se konal 15. ročník soutěže o Cenu Josefa Vavrouška. O první místo se v kategorii diplomových prací dělily dvě studie – první místo získala Zuzana Geryková za studii Environmentální souvislosti luxusní gastronomie. První místo získala též studie Vojtěcha Pelikána Romové a příroda. V kategorii bakalářských prací zvítězila Kateřina Léblová se studií Rekultivace jako krajinnotvorný jev. Analýza kontextů.

V Plzni je nový areál pro nakládání s odpady

Jeden z největších areálů pro nakládání s průmyslovými odpady v Plzeňském kraji otevřela v Plzni na Slovanech odpadová firma SITA CZ. Za 26 mil. Kč vybudovala velkou halu pro skladování a lisování odpadů, plochu pro třídění a výměňkovou stanici, z níž dodává Plzeňské teplárenské teplo ze spalovny fungující v areálu už 15 let. Firma připravuje halu a třídičku na komunální odpad.

Areál se rozběhne 1. října. Má roční kapacitu 17 tisíc tun průmyslového odpadu, z toho 6000 tun budou tvořit nebezpečné odpady. Už příští rok počítá firma, která má dlouhodobé smlouvy například s podniky působícími v areálu Škody Plzeň i s ČEZ, s naplněním až 70 % kapacity.

■ ODPADY

Kraj Vysočina má v Česku nejlepší podmínky pro třídění odpadu

Kraj Vysočina má nejlepší podmínky v ČR pro třídění odpadů, prvenství drží už tři roky. Na jedno sběrné místo připadá v průměru 106 obyvatel, zatímco v republice to je 163 lidí. Kontejnerů stále přibývá – letos jich je v kraji rozmístěno na 15 tisíc. Dobré výsledky má Vysočina i v třídění. Za minulý rok připadalo na jednoho člověka 38,3 kg separovaného odpadu, což bylo o 2,5 kg víc než v celé zemi, řekla oblastní manažerka společnosti EKO-KOM Jana Krčmářová. „Vysočina je už v třídění na velice dobré úrovni, snažíme se občany chválit,“ uvedla Krčmářová. Odpady třídí 93 % ze 704 obcí a měst v kraji. Na recyklaci dbají čtyři pětiny obyvatel Vysočiny; v Česku to je do 70 %. Přesvědčovat ty, kteří na Vysočině ještě netřídí, je už podle Krčmářové velmi těžké. „To jsou skutečně ti zarytí lidé, kteří nikdy nebudou dělat nic,“ podotkla.

Podle Krčmářové by se v kraji ještě mohlo zlepšit třídění skla na bílé a barevné – někde se ještě veškeré sklo hází do jednoho kontejneru. Třídění skla požadují sklárny v Kyjově, které vybraný odpad z území kraje z větší části zpracovávají. Určité rezervy má kraj také v třídění papíru, protože v mnoha obcích na něj chybí kontejnery. Množství odpadků podle Krčmářové ale také odpovídá kupní síle obyvatel. Proto se na venkovské Vysočině vybere menší objem než třeba v Praze.

Na Vysočině se loni vytrídilo kolem 24 200 tun odpadu, tedy asi třetina odpadků z domácností. Větší díl i nadále končí na skládkách. Podle radního Zdeňka Ryšavého má ale smysl třídít odpad jen do určité míry. Kraj proto ve spolupráci s největšími městy mapuje možnosti pro výstavbu velké spalovny, která by měla pomoci snížit objem odpadků ukládaných na skládky. Z odpadu by se spalováním vyráběla elektřina a teplo.

Chodníky v centru Prahy vyčistí nové stroje

Chodníky v centru Prahy budou čistit nové stroje, které pro městskou část zakoupili místní podnikatelé. Do projektu se zapojilo deset firem, každá pořídila jedno čistící vozidlo. Jedenácté zaplatila radnice, řekl starosta Prahy 1 Filip Dvořák (ODS) při předávání strojů. Nová vozidla se podobají strojům, které se používají například při úklidu supermarketů. „Jsou speciálně vybrané pro úklid chodníků. Dostávali jsme stížnosti od občanů, že jsou silnice často čistější než chodníky,“ zdůvodnil nákup starosta. Stroje bude řídit jeden člověk, který za nimi půjde pěšky. Během prvních tří měsíců budou čistit asi 80 % ulic v centru Prahy. „Budou uklizeny nejvytíženější ulice,“ řekl Dvořák. Podle radnice se stejné stroje starají o čistotu i v jiných evropských metropolích, například v Londýně, Římě a Paříži. Jeden stojí asi 730 tisíc Kč. „Všem společností, které projekt podpořily, jménem obyvatel Prahy děkují,“ dodal starosta.

Prahu 1 v minulém roce uklízely čtyřkolky společnosti Komwag. S jejími službami ale nebyla radnice spokojena, stěžovali si na ni i obyvatelé. Zaměstnanci společnosti údajně například na vozítkách závodili. Radnici se ale nelíbila ani kvalita úklidu. Firma proto dostala výpověď.

Na úklidu se v hlavním městě podílí Technická správa komunikací (TSK), která má ale na starosti jen zhruba 250 hektarů chodníků z celkových 1400 hektarů, které v Praze jsou. O zbytek pečují především městské části, které postupují různě. Například Praha 10 se rozhodla po letošní silné zimě zapojit do úklidu i bezdomovce. Městské části využívají k úklidu také vězňe, proto s nimi pankrácká a ruzyňská věznice v minulosti podepsaly smlouvy o pomoci.

Kontroverze v minulosti vznikly kolem téměř devítimiliardového tendru na osmiletou údržbu ulic metropole, který vyhrála společnost Pražské služby. Společnost si za stamiliony najala jako subdodavatele firmu Prostor vlastněnou Janem Kočkou, synem dlouholetého pořadatele Matějské pouti. Média informovala, že představitelé firmy Prostor nechťeli své obchodní závazky za peníze z městské pokladny příliš rozebírat.

■ EKOLOGIE

Praha vypsala tendr na přestavbu čistírny na Císařském ostrově

Pražský magistrát vypsál výběrové řízení na první etapu rozšíření Ústřední čistírny odpadních vod na Císařském ostrově, informoval radní pro životní prostředí Vladislav Mareček (ODS). Podle webu sledujícího veřejné zakázky má tendr předpokládanou hodnotu téměř 6,3 mld. Kč. Mareček zdůraznil, že vybraná firma musí čistírnu nejenom postavit, ale zároveň navrhnout nejvhodnější technologii a zaručit se za její provoz. Firmy se o zakázku mohou hlásit do 9. prosince, musí ale složit kauci téměř 125 mil. Kč. Magistrát si vyhradil právo od smlouvy odstoupit, pokud by z Bruselu neobdržel dotaci na stavbu. Žádost o dotaci je podle Marečka připravena k odeslání. Za pražský magistrát ji bruselským úředníkům postoupí Státní fond pro životní prostředí. „Podle mých informací jeho odeslání nic nebrání,“ řekl radní.

(Pokračování na stránce 3)

Největší solární elektrárna v ČR

V obci Vepřek na Mělnicku zahájila 8. září provoz největší solární elektrárna v Česku. Krátce se stane dokonce devátým největším podobným zdrojem energie světa. Náklady na její vybudování se odhadují na 2 mld. Kč, investor je neznámý, informovaly Hospodářské noviny. Elektrárna, která zabírá plochu více než stovky fotbalových hřišť, má výkon 35 MW, téměř třikrát větší než dosavadní jednička poblíž Stříbra. Měla by vyrobit dost elektřiny na to, aby pokryla spotřebu zhruba 10 tisíc domácností. Větší solární elektrárny jsou zatím pouze ve Španělsku, Německu a Portugalsku. Největší fotovoltaická elektrárna na světě u španělského města Olmedilla je s instalovaným výkonem 60 MW ani ne dvakrát větší než nový provoz na Mělnicku. Investor podle HN ale zůstává neznámý. Projekt buduje společnost FVE Czech Novum, za kterou stojí pražská firma Decci. Navenek se elektrárna neprezentuje a má akcie na majitele. Její jednatele figurují v řadě developerůských společností.

Znásobení výkonu solárních zdrojů

Energetická společnost ČEZ hodlá do konce roku zahájit provoz ve fotovoltaických elektrárnách o instalovaném výkonu zhruba 107 MW, a bude tak mít nárok na současně vysoké výkupní ceny. Celkový instalovaný výkon slunečních elektráren firmy se tak zvedne na 126 MW. Mezi spuštěnými elektrárnami nebudou projekty v Chvaleticích a Milovicích o celkovém výkonu asi 70 MW, od kterých ČEZ odstoupil.

Více příměsí do bionafty

Hrubá spotřeba tzv. methylesterů mastných kyselin (FAME), které se využívají jako součást bionafty, v pololetí meziročně vzrostla o 13 % na 68 837 tun. Domácí výroba vzrostla o zhruba 30 % na 91 tisíc tun, informovalo ministerstvo průmyslu a obchodu.

Pražská policie našla ve sběrnách 2,5 tuny barevných kovů neznámého původu

Policisté provedli rozsáhlou razii v pražských sběrnách barevných kovů. Zkontrolovali 57 provozoven a zjistili v nich na 1611 kilogramů mědi neznámého původu a 800 kilogramů hliníku. Hodnota mědi přesáhla 8000 eur (kolem 197 tisíc Kč) a hodnota hliníku 1000 eur (téměř 25 tisíc Kč), sdělila mluvčí pražské policie Andrea Zoulová. Kriminalisté podle ní nyní budou zjišťovat původ zajištěných předmětů. Policisté kontrolovali vytipované výkupny kovů i na dalších místech Česka. Celorepublikovou akci vyhlásil policejní prezident kvůli častým krádežím součástí zabezpečovacích zařízení na železnici, doplnila mluvčí.

ČEZ letos investuje 440 milionů kvůli obnovitelným zdrojům

Společnost ČEZ Distribuce letos investuje do technických úprav distribuční soustavy kvůli připojování elektráren využívajících obnovitelné zdroje téměř 440 mil. Kč.

(Pokračování ze stránky 2)

Magistrát zároveň jedná se zástupci společnosti Pražské vodovody a kanalizace (PVK) o dodatku ke vzájemné smlouvě, který by čistírně vyňal ze současné provozní smlouvy. To je totiž podmínkou, aby město mohlo získat na stavbu evropské peníze. Firma Veolia Voda, která je jediným akcionářem PVK údajně již v červnu předběžně souhlasila. Praha by poté na provozovatele čistírny vypsal nově výběrové řízení. Celkové náklady na vybudování nové vodní linky, rekonstrukci stávající čistírny a vybudování kalového hospodářství odhaduje město asi na 19,8 mld. Kč. Zhruba 6 mld. Kč by Praha mohla získat z evropských fondů. Pro získání peněz musí město začít stavět do konce letošního roku. Podle předběžného harmonogramu by měla být čistírna spuštěna do zkušebního provozu na konci roku 2013, uvedl Mareček.

Současná čistírna na Císařském ostrově neplní limity při odstraňování dusíku z vody, které stanovuje platná legislativa ČR a EU. Zařízení má výjimku do konce roku 2010, město také proto požádalo o prodloužení výjimky.

Vláda zruší podporu solárních elektráren na volných plochách

Vláda 15. září schválila novelu zákona o podpoře obnovitelných zdrojů, která ukončí podporu pro solární elektrárny postavené na volných plochách. Úprava má zmírnit zdražování elektřiny pro spotřebitele kvůli podpoře solárních zdrojů, uvedl na tiskové konferenci po jednání vlády ministr průmyslu a obchodu Martin Koucký (ODS). Omezení, které se týká solárních zdrojů připojených do sítě od března příštího roku, zabrání mj. stavbám slunečních elektráren na zemědělské půdě.

Podle Kocourka by nové opatření mohlo přinést státu úspory na podporách fotovoltaických zdrojů ve výši zhruba 7,8 mld. Kč. „Podle našich propočtů by to znamenalo, že v podstatě nebudou připojeni do sítě fotovoltaické elektrárny o výkonu 700 megawattů,“ uvedl Kocourek. Podpora solární energetiky by měla nově směřovat pouze na elektřinu vyrobenou prostřednictvím solárních panelů umístěných na střešních konstrukcích nebo na obvodových zdech budov. Podle premiéra Petra Nečase chce vláda novelu zákona prosadit ve zrychleném řízení a další opatření proti zdražení elektřiny budou následovat postupně.

Odhady vývoje cen elektřiny v souvislosti s podporou obnovitelných zdrojů se značně liší. Zatímco Česká fotovoltaická průmyslová asociace odhaduje, že cena elektřiny příští rok stoupne o 7 až 8 %, vnitřní analýza ČEZ očekává při uvedení nových solárních elektráren růst cen elektřiny pro domácnosti o 15 až 18 %. Podle některých ekologických organizací bude do konce roku připojeno maximálně 1200 MW solárních zdrojů, a zdražení elektřiny tak bude činit maximálně 5 %.

Česká fotovoltaická průmyslová asociace souhlasí se záměrem vlády omezit výstavbu velkých solárních elektráren na zemi, novela však podle ní obsahuje řadu nesystémových prvků. „Jsme jednoznačně pro ukončení mamutích projektů, ale potřebná regulace nesmí zlikvidovat malé projekty,“ uvedla Zuzana Musilová, která plní funkci generálního sekretáře asociace.

Ekologické organizace rozhodnutí vlády vesměs přivítaly. Stejně jako fotovoltaické asociaci se jim však nelíbí, že vláda chce podporu solárních elektráren omezit jen na panely instalované na střeších či stěnách budov. Bez podpory by podle ekologů neměly zůstat projekty například na skládkách, v průmyslových areálech či na protihlukových stěnách.

V současnosti jsou v ČR zapojeny fotovoltaické zdroje o výkonu zhruba 700 MW, což představuje přes 10 tisíc solárních elektráren. Do konce roku by mohlo být podle různých odhadů připojeno 800 až 2000 MW solárních zdrojů, uvedl Kocourek.

Firmy mají přislíbit další ekologizaci provozů

Ministerstvo životního prostředí plánuje do konce letošního roku uzavřít dobrovolné dohody s největšími znečišťovateli Moravskoslezského kraje. V dokumentech by se firmy měly zavázat k dalším ekologickým projektům. Mělo by jít o opatření nad rámec toho, co po firmách vyžaduje zákon. Informoval o tom ministr životního prostředí Pavel Drobil (ODS), který počítá s tím, že takových dohod bude v první fázi osm. Podle Drobila firmy s touto formou spolupráce souhlasí a přislíbily ministrově, že dohody uzavřou. Drobil připomněl, že firmy mohou už od 13. září žádat o evropské peníze na své ekologické projekty – z Operačního programu Životní prostředí byly speciálně pro moravskoslezský region vyhrazeny 4 mld. Kč. O dotace se mohou ucházet nejen města, vysoké školy a neziskové organizace, ale právě i průmyslové podniky.

Dobrovolný slib firm by však měl podle Drobila obsahovat zcela jiné projekty, než ty, na něž mohou nyní firmy získat evropské peníze nebo takové, které musí provést ze zákona. „Výzva, kterou jsme dali pro Moravskoslezský kraj, je nějaká pomoc regionu, na druhou stranu bez jejich další aktivity to nepomůže,“ míní Drobil, který by dobrovolnými dohodami rád dosáhl vyšších investic firem do životního prostředí.

Největší průmyslové podniky regionu už počátkem září uvedly, že budou na své ekologické projekty požadovat z Operačního programu miliardy korun. Hutní firma ArcelorMittal Ostrava chce požádat stát o miliardovou dotaci, připraveny má projekty za 4,5 mld. Kč. Třinecké železářny se budou snažit získat příspěvek 1,1 mld. Kč a Vítkovice Machinery Group by chtěly asi 200 mil. Kč.

(Pokračování na stránce 4)

Litoměřický geotermální vrt bude asi později

Geotermální elektrárna a teplárna v Litoměřicích zřejmě začne fungovat později, než se předpokládalo. Podle čtyři roky staré prognózy měla být stavba za 1,6 mld. Kč v provozu už letos, teď hovoří zástupci města o letech 2013 až 2014. Její stavba ale prý ohrožena není a díky zdržení se naopak zvýšila možná dotace z evropských fondů. Město stále chce být do roku 2020 energeticky soběstačné a už příští rok chce zkolaudovat hydroelektrárnu na Labi, která bude mít výkon asi 4,9 megawattu.

ČEZ získal licenci na větrný park v Rumunsku

Energetická společnost ČEZ obdržela od rumunského regulátora licenci na výrobu elektřiny ve větrném parku Fantanele na jihovýchodě Rumunska. Zároveň získala pro vyrobenou energii tzv. zelené certifikáty, které každý dodavatel elektřiny v Rumunsku odkupuje pro svůj objem prodané elektřiny. Informovala o tom mluvčí společnosti Eva Nováková.

ČSAD v Kladně vyzkouší autobusy na plyn

Ulicemi Kladna začnou jezdit autobusy poháněné plynem. Dopravní společnost ČSAD Kladno nyní zkouší první vůz. Do šesti let by jich po největším středočeském městě mělo jezdit 60. Ředitel společnosti Ludomír Landa řekl, že pořizovací cena jednoho vozidla je zhruba o 800 tisíc Kč vyšší než u autobusů na naftu. Jeden vůz stojí 6 mil. Kč bez daně, tedy celkem 360 mil. Kč za všechny.

ČEZ je sedmý mezi firmami, které nejvíce vydělaly na povolenkách

ČEZ je sedmý v žebříčku společností, které v Evropě nejvíce vydělávají na přebytkových emisních povolenkách. Firma dostala za roky 2008 a 2009 pro svá zařízení povolenky na 7 mil. tun CO₂ v hodnotě 98 mil. liber (asi 2,9 mld. Kč). Žebříček vede ocelářský koncern ArcelorMittal. Informovaly o tom ekologické organizace s odkazem na žebříček sestavený britskou neziskovou organizací Sandbag.

Povolenky na znečištění dostávají firmy zdarma, pokud je nepotřebují, mohou je prodat či použít v dalších letech. Analýza Centra pro dopravu a energetiku (CDE) tvrdí, že přebytky povolenek společnosti ČEZ nejsou způsobeny ekologizací její výroby. ČEZ podle CDE vyrábí více elektřiny v zastaralých uhelných elektrárnách, a vypouští tak více CO₂ na jednu vyrobenou kilowatthodinu. Od roku 2005 se tyto emise elektráren ČEZ zvýšily o 5 %, tvrdí CDE. „Štědrá politika států v rozdávání povolenek zdarma způsobuje, že podniky získávají miliardy neoprávněných zisků a zároveň nebudou v příštích letech motivovány snižovat emise,“ uvedl Jiří Jeřábek z CDE.

ČEZ s tvrzením CDE nesouhlasí. „Od roku 2005 jsme zvýšili výrobu v bezemisních zdrojích v ČR, zvláště v jaderných elektrárnách, o více než 4,4 TWh. Mezi roky 2005 a 2009 naopak poklesla výroba v uhelných elektrárnách ČEZ. Naš emisní faktor tak od roku 2005 v ČR poklesl o téměř 15 %,“ sdělila mluvčí ČEZ Eva Nováková. Emisní faktor je poměr hmotnosti vypouštěných emisí ke hmotnosti nebo objemu paliva.

(Pokračování ze stránky 3)

Žádosti budou přijímány na Státním fondu životního prostředí do 31. května 2011. Celkem je v Operačním programu Životní prostředí 16 mld. Kč, zatím byla vyčerpána pouze miliarda.

Ministerstvo chce ke zlepšení kvality ovzduší přispět i dalšími opatřeními. Poslanci by se už na říjnové schůzi měli zabývat novelou zákona o ovzduší, která počítá například s možností zvýšení emisních limitů. Plánuje se i zavedení nízkoemisních zón pro vjezd určitých vozidel nebo nezpoplatnění placených komunikací v době smogové situace.

Největší pobřežní větrná elektrárna světa je u Velké Británie

V moři u jižní Anglie byla 23. září otevřena největší pobřežní větrná elektrárna na světě. Elektrárna nazvaná Thanet má 100 turbin s kapacitou 300 megawattů. Švédská energetická společnost Vattenfall, která elektrárnu vybudovala, tvrdí, že to stačí pokrýt spotřebu více než 200 tisíc domácností. Společnost do Thanetu investovala zatím asi 880 mil. liber (asi 25,4 mld. Kč). Turbíny jsou rozmístěné na ploše 35 km². Nejbližší turbína od pobřeží je asi 12 kilometrů od města Margate.

Celková kapacita britských větrných elektráren dnes překonala 5 gigawattů. Pobřežní větrné elektrárny v Británii mohou vyrobit 1341 megawattů elektřiny, tedy víc než celý zbytek světa, tvrdí skupina RenewableUK, sdružující firmy zaměřené na větrné elektrárny. Kromě toho má Británie na souši větrné elektrárny o kapacitě 3715 megawattů.

Moře u britských břehů je atraktivním místem pro stavbu turbin, protože je hodně větrné. Odhaduje se, že turbína u britských břehů vyrobí asi o 50 % elektřiny víc, než u pobřeží Německa. Ze 16 větrných elektráren budovaných v mořích kolem Evropy se jich polovina staví u Británie.

Thanet největší pobřežní větrnou elektrárnou nezůstane dlouho. Ještě větší je London Array, která má začít fungovat na přelomu let 2012 a 2013 a která se staví severně od Thanetu.

Spotřebu elektřiny nesníží ani ty nejúspornější žárovky

Ani ty nejúspornější žárovky spotřebu energie v delším období zřejmě nesníží, ale mohou ji naopak zvýšit. Zjišťuje to podle britského časopisu The Economist studie amerických vězků, která předpovídá dopady budoucího zavádění dosud nejpokročilejší osvětlovací technologie. Její závěry jsou dalším potvrzením tzv. Jevonsova paradoxu, který vysvětluje, proč inovace, které přinesou úspory energie, vedou nakonec k nárůstu její spotřeby.

Vývoj technologie SSL (solid-state lighting) založené na diodách LED slibuje do budoucna osvětlení, jehož energetická účinnost bude mnohem vyšší než účinnost postupně rušených klasických žárovek a asi třikrát vyšší než u tzv. úsporných žárovek. Důsledkem bude mnohem více světla na jednotku energie i v přepočtu na náklady.

Avšak ty, kdo doufají, že se tím sníží spotřeba energie na umělé osvětlení, která se nyní podílí na světové spotřebě 6,5 %, čeká zřejmě zklamání. Studie předpovídá, že všeobecné zavedení SSL může zvýšit spotřebu světla v lumenhodinách během dvou desetiletí na desetinásobek. To by znamenalo, že v případě zachování reálné ceny elektřiny po odpočtení inflace na současné úrovni vzroste spotřeba energie na osvětlení na více než dvojnásobek. Propad cen na jednotku světla povede ke zvýšení poptávky po něm, jejíž nasycení je podle Tsaa a jeho kolegů v nedohlednu.

Překvapivý dopad úspor je podstatou Jevonsova paradoxu. Anglický ekonom William Jevons v 60. letech 19. století upozornil, že dlouhá série technologických zlepšení u parních strojů a dalších zařízení zvýšila efektivnost využití uhlí, což vedlo vždy ke zvýšení jeho celkové spotřeby a k rozšiřování uhlí do dalších odvětví. Moderní ekonomové tento paradox potvrdili a upřesnili, že zvýšená účinnost zdroje snižuje náklady jeho využití proti jiným zdrojům, což zvyšuje poptávku po něm a ruší jakýkoli vliv úspor na snížení jeho spotřeby. Zvýšená efektivnost zdroje navíc urychluje ekonomický růst, který dále zvyšuje poptávku po všem a zejména po energii. Paradox potvrzuje řada dlouhodobých statistických údajů. USA např. od 70. let zavádějí stále přísnější normy spotřeby pohonných hmot, spotřeba paliv zde však vzrostla ze 109 mld. galonů v roce 1975 na 175 mld. o 30 let později. Energetická náročnost praček v USA od počátku 90. let klesla podle listu The New York Times o 70 % a chladniček o zhruba 50 %, růst počtu a výkonu spotřebičů a elektroniky však zvýšil spotřebu elektřiny na hlavu o více než 20 %.

Plzeň chce pořídit nové přístroje na měření čistoty ovzduší

Nové přístroje pro sledování a hodnocení imisní zátěže ve městě za zhruba 4 mil. Kč chce příští rok pořídit Plzeň. Plánuje tak modernizovat 15 let starou monitorovací síť. Pomocí v tom má Operační program Životní prostředí, z něhož může město získat až 90% dotaci, projekt by měla radnice předfinancovat, řekl náměstek primátora Petr Náhlík. Podání žádosti o dotaci musejí schválit zastupitelé. Projekt plánovaný na rok 2011 zahrnuje nákup pěti nových monitorovacích přístrojů včetně jejich zabudování do stávajícího systému sběru, přenosu a zpracování dat.

Cenu za elektromobil si rozdělí studenti a dvojice konstruktérů

V soutěži o stavbu nejzajímavějšího prototypu elektromobilu zvítězily dva vozy, jeden od týmu Fakulty strojní Západočeské univerzity v Plzni a druhý z dílny dvojice konstruktérů z firm Carco a FreeAir. Vítězové si rozdělí 1 mil. Kč od pořádajícího občanského sdružení Future Age. Stojní fakulta Západočeské univerzity uspěla s vozem pro volný čas electric hot rod EHR10, konstruktéři Boris Guič a Luboš Chváta s vozem Solarax.

Stavba Centra pro výzkum toxických látek

V areálu kampusu Masarykovy univerzity v Brně-Bohunicích začala výstavba pavilonu Centra pro výzkum toxických látek v prostředí (CETOCOEN). Centrum od roku 2012 poskytne zázemí 50 specializovaným vědcům a stejnému počtu doktorandů. Jejich úkolem je shromažďovat a analyzovat údaje o znečištění prostředí toxickými látkami a o jeho důsledcích. Vznikne souhrnná databáze s cennými daty. Novinářům to oznámili představitelé univerzity. Pavilon o rozloze 3200 m² bude stát 188 mil. Kč, které škola získala z evropského fondu. Celkové náklady na vybudování centra za čtyři roky dosáhnou 685 mil. Kč.

Hlavní cenu na EU Contest získali Češi

Prestížní hlavní cenu mezinárodní soutěže pro mladé vědce European Union Contest for Young Scientists (EU Contest) získali letos v Lisabonu dva čeští studenti Miroslav Rapčák a David Pěgřímek. Ocenění získali v oboru fyziky za práci věnovanou počítačové simulaci CO₂. Jejich výsledky by mohly pomoci při uvažování ukládání tohoto skleníkového plynu na dno oceánů, což by mělo odlehčit atmosféře. Studenti Rapčák a Pěgřímek z gymnázia a SOŠ Orlová zároveň obdrželi cenu Švédské akademie pro nejlepší práci, která je spojená s pozváním na předávání Nobelových cen. Předložený projekt nazvaný Monte Carlo simulace atomárních klastrů je konkrétně zaměřen na počítačovou simulaci shluků molekul CO₂ a chování tohoto skleníkového plynu za působení tlaku.

Elektronická příloha časopisu Odpady. Vychází jednou za dva týdny. Registrován pod ISSN 1214-9772. Kontakt: Odpady, Economia, a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7; Jarmila Štátná, šéfredaktorka, tel.: 233 071 427, fax: 233 072 012, <http://odpady.ihned.cz>, odpady@economia.cz; Petr Pflieger, inzertní manažer časopisu, tel.: 233 071 403, fax: 233 072 012, mobil: 603 198 873, petr.pflieger@economia.cz. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Economia, a.s., je zakázána jakákoli další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. Společnost Economia, a.s., využívá agenturní zpravodajství ČTK, která si vyhražuje veškerá práva. Publikování nebo šíření obsahu ze zdrojů ČTK je výslovně zakázáno bez předchozího písemného souhlasu ze strany ČTK.